

Marianne Rostgaaard

Morten Pedersen

Atomangst og civilt beredskab

225 sider

Aalborg Universitetsforlag En meget oplysende, indsigtfuld og også skræmmende bog med en konsekvent undertone af udslettelse, mørke, og hvad man så kan gøre, hvis mørket, den totale udslettelse og krigen nærmer sig, - måske mere i ord og angst end af realiteter.:

Der er to Onder, som hver enkelt maa bekæmpe. Paa den ene side Uvidenhed og Ligegyldighed, pa den anden side Skræk og Rådløshed. Kendskab til krigens Vilkår og til de trufne Forebyggende Foranstaltninger betyder Ro i Sindet, og Ro i Sindet er i alle Forhold et vigtigt Værn.□

Sådan hed det i en pjece, som Statens civile Luftforsvarsværn udsendte i 1944.

Og som på den måde lagde sig i sporet forud for Montgomerys tale i NATO i 1955, hvor han gav udtryk for, at et stort faremoment ved kernevåbenangreb var hysteri.

Det og meget, meget andet, såvel historisk som nyttig viden for netop og utilsigtet i den aktuelle corona-situation får vi at vide i en velskrevet og godt researchet bog om fortællinger fra dengang, det hele var alvor, og hvor mange frygtede, at DET ville det blive igen.

Danmark trådte i skyggen af atombomberne over Hiroshima og Nagasaki som resten af verden over tærsklen til atommagt og videre ind i den kolde krig.

Atomteknologien og oprustningen fik store konsekvenser for det danske samfund, hvilket gjorde, at Regeringsanlæg Vest, også kaldet REGAN Vest i 1968 stod færdig som en moderne Noas Ark.

Bogen handler om reaktionerne i Danmark på den termonukleare revolution i for af de forestillinger såvel myndigheder som borgere gjorde sig om en mulig krig.

Det er kontant og skræmmende læsning, hvor man dengang som enkeltindivider og nærmest magtesløse i befolkning måtte se til, mens krise på krise i forskellige egne af verden og også stormagternes indbyrdes spil sendte enorme spor af angst ind hverdagen hos folk.

Hvad gjorde politikerne sig af tanker, dengang det hele stod på. Hvordan blev det forvaltet af embedsmændene med det tekniske og taktiske ansvar. Og hvordan blev det hele taget imod af befolkningen.

Det er der rigtigt mange bud på i bogen her, hvor vi kommer aldeles vidt omkring fra de berygtede atomprøvesprængninger i tresserne, til Unesco-konferencer, til presseberedskab, psykologisk forsvar, Trumans grønne lys til udvikling af brintbomben samt George Orwells profetiske udsagn om afskrækkelsespolitikken. *Fordi Den Kolde Krig byggede på en forestilling om noget, måtte planlægning af et civilt beredskab i tilfælde af, at krigen blev varm, nødvendigvis også basere sig på forestillede scenarier og ikke konkrete erfaringer. Scenarier,*

som byggede på den til enhver tid tilgængelige viden, men som dog stadig var en forestilling.

Sådan hedder det også i bogen, der byder på illustrationer af f.eks. Aalborg Stiftstidende dengang, af Operation Doorstep fra 1953, hvor atombombens virkninger blev testet på forskelligt materiale, grundtegningerne af REGAN Vest samt tegninger af Arne Sejrs linjer gennem Danmark, der skulle have en efterretningsorganisation.

En spændende bog, som er forløberen for Nordjyllands Historiske Museums åbning i efteråret 2012 af den 5500 kvadratmeter store koldkrigsbunker REGAN Vest som museum.